

หน่วยปฏิบัติการวิจัยแพทยศาสตร์
สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ROCKEFELLER FOUNDATION

เหวียด เกี้ยว

ในประเทศไทยกับความสัมพันธ์ไทย-เวียดนาม

รัญญาทิพย์ ศรีพนา
Trinh Dieu Thin

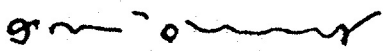
คำแถลงร่วม

ของผู้อำนวยการสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา กรุงเทพมหานคร

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีความร่วมมือทางวิชาการมาตั้งแต่ปี 1991 ทั้งในรูปแบบของการแลกเปลี่ยนนักวิชาการ การพบปะแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกัน การร่วมมือในการจัดสัมมนาทางวิชาการ และในที่สุดได้ร่วมมือกันในการดำเนินการวิจัยในโครงการ “เหวียด เกี่ยวในประเทศไทยกับความสัมพันธ์ไทย-เวียดนาม” นับตั้งแต่กลางปี 2002 ทั้งสองสถาบันตระหนักดีถึงหน้าที่อันสำคัญยิ่งของสถาบันการวิจัยในการสร้างองค์ความรู้ จึงได้ร่วมมือกันสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับชาวเวียดนามอพยพที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและที่ได้เดินทางกลับเวียดนามไปแล้วในระหว่างปี 1961-1964 ขึ้นมา โดยตระหนักดีว่า ผู้รู้เกี่ยวกับเรื่องนี้มีจำนวนน้อยมากซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ใกล้ชิดเกี่ยวข้องกับชาวเวียดนามเหล่านี้หรือเป็นผู้ที่เป็นชาวเวียดนามอพยพเสียเอง จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้มีการค้นคว้าในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้ผู้ให้ข้อมูลยังมีชีวิตอยู่

โครงการนี้ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยจริงๆ เกือบ 3 ปี โดยนักวิจัยของสถาบันเอเชียศึกษาต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเวลาในการดำเนินการวิจัยทั้งหมดในการทำงานร่วมกับนักวิจัยของสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาที่กรุงเทพมหานคร ประเทศเวียดนาม และใช้เวลาไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเวลาในการดำเนินการวิจัยทั้งหมดในการเก็บข้อมูลในจังหวัดต่างๆ ในภาคอีสานของไทย หลังจากนั้น การตรวจสอบข้อมูล และการปรับแก้งานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ยังต้องใช้เวลาถึง 6 เดือน

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความหวังและปรารถนาอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่ได้สร้างขึ้นจากการวิจัยโครงการนี้จะนำมาซึ่งการเรียนรู้และการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการมีอยู่หรือการคงอยู่ วิถีชีวิต วัฒนธรรมของชาวเวียดนามดังกล่าวในสังคมไทยและสังคมเวียดนาม อีกทั้งความสำคัญของกลุ่มคนนี้ในบริบทของความสัมพันธ์ไทย-เวียดนามทั้งในอดีตและในปัจจุบัน

ศาสตราจารย์ ดร.สุภรณ์ จันทวานิช

ผู้อำนวยการ

ดร. ฟาม ดึก แดงห์

ผู้อำนวยการ

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา กรุงเทพมหานคร

สารบัญ

	หน้า
คำแถลงรวม	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(2)
สารบัญ	(6)
บทนำ	(9)
รูปภาพ	(33)
บทที่ 1 การเข้ามายังประเทศไทยของชาวเวียดนามในอดีต	1
คำที่ใช้เรียกชาวเวียดนามทั้งในและนอกประเทศไทย	1
การเข้ามายังประเทศไทยของชาวเวียดนามในอดีต	9
บทที่ 2 ขบวนการกู้ชาติหรือขบวนการรักชาติเวียดนามในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 และช่วงต้นศตวรรษที่ 20	31
ขบวนการกู้ชาติหรือขบวนการรักชาติเวียดนามในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 และช่วงต้นศตวรรษที่ 20	31
ขบวนการกู้ชาติและผู้นำสำคัญบางท่านของเวียดนามในสยาม	34
การเคลื่อนไหวของโง่ จี๋ มิงห์ในสยาม	58
บทที่ 3 นโยบายต่อชาวเวียดนามอพยพของรัฐบาลไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน	69
นโยบายของรัฐบาลปรีดี พนมยงค์ต่อชาวเวียดนามอพยพ และความช่วยเหลือต่อขบวนการกู้ชาติในอินโดจีน	73
นโยบายต่อชาวเวียดนามอพยพของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามถึงรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์	85

	หน้า
หน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมชาวเวียดนามอพยพจากอดีตถึงปัจจุบัน	96
มาตรการควบคุมชาวเวียดนามอพยพของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามถึงรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์	100
นโยบายต่อชาวเวียดนามอพยพนับจากรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ	109
จำนวนชาวเวียดนามอพยพและการให้สัญชาติและสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย	120
บทที่ 4 เหยียด เกี่ยวในประเทศไทยคินสู่ปีตุภูมิ	127
สภาพทางสังคม การเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยก่อนปี 1960	127
เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับชาวเวียดนามในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยระหว่างปี 1951-1957	135
การลงนามในข้อตกลงส่งชาวเวียดนามคินสู่ปีตุภูมิ 14 สิงหาคม 1959	138
ขั้นตอนดำเนินการประชุมเจรจา	142
การดำเนินการส่งชาวเหยียด เกี่ยว โห้ย เอื่อง ในส่วนภูมิภาค	146
การต้อนรับชาวเหยียด เกี่ยว คินสู่ปีตุภูมิ (โห้ย เอื่อง)	150
การจัดตั้งหน่วยงานต้อนรับและแนวทางปฏิบัติต่อชาวเหยียด เกี่ยว โห้ย เอื่อง	152
นโยบายสมัคสรमानสามัคคีมวลชนของพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลเวียดนามต่อชาวเหยียด เกี่ยว โห้ย เอื่อง	156
การดำรงชีวิตของเหยียด เกี่ยว โห้ย เอื่อง ภายใต้การดูแลของหน่วยงานท้องถิ่นและองค์การแนวร่วมปีตุภูมิประจำจังหวัด	161
การจัดตั้งสมาคม สาขาสมาคมและชมรมเหยียด เกี่ยว โห้ย เอื่อง	163
การมีส่วนร่วมของเหยียด เกี่ยว โห้ย เอื่อง ในการพัฒนาเศรษฐกิจของเวียดนามและในการพัฒนาความสัมพันธ์ไทย-เวียดนามตลอด 40 ปีที่ผ่านมา	169

	หน้า
บทที่ 5 วิธีชีวิตของชาวเหวียด เกี่ยวในสองประเทศ	175
ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเหวียด เกี่ยว ในประเทศไทย	176
การปรับตัวของชาวเหวียด เกี่ยว โห้ย เมืองในสังคมเวียดนาม	180
การติดต่อสื่อสารระหว่างเหวียด เกี่ยวในไทยและเวียดนาม	182
ความผูกพันของชาวเหวียด เกี่ยวในประเทศไทยและของเหวียด เกี่ยว โห้ย เมือง ในประเทศเวียดนามต่อแผ่นดินไทยและแผ่นดินเวียดนาม	183
การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเวียดนามในหมู่ชาวเหวียด เกี่ยว ในสังคมไทย	190
ศักยภาพและการมีส่วนร่วมของชาวเหวียด เกี่ยว ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมไทย	200
การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยในหมู่ชาวเหวียด เกี่ยว โห้ย เมืองในประเทศ เวียดนาม	203
บทที่ 6 ชาวเหวียด เกี่ยว กับความสัมพันธ์ไทย-เวียดนาม	205
เหวียด เกี่ยว กับความสัมพันธ์ไทย-เวียดนามในช่วงสงครามเย็น	209
เหวียด เกี่ยว กับการพัฒนาความสัมพันธ์ไทย-เวียดนามนับจากช่วง ปลายทศวรรษที่ 1980	225
บทบาทของชาวเหวียด เกี่ยว ในการพัฒนาความสัมพันธ์ไทย-เวียดนามใน ปัจจุบัน	239
บทสรุป	245
ภาคผนวก	255
บรรณานุกรม	265